

Növényszervezetan és növényélettan

Tankönyvkiadó, Budapest, 1979

Tartalom

Bevezetés	25
-----------------	----

SEJTTAN

A sejtelmélet	35
A sejtstruktúra kialakulása	36
A növényi sejt felépítése	40
A sejt molekuláris organizációja	45
A víz és az ionok jelentősége	45
A fehérjék	46
A nukleinsavak	49
A szénhidrátok	52
A lipidek	54
A sejtmembránok ultrastruktúrája	55
A citoplazma	57
A citoplazma kémiai és fizikai sajátosságai	57
A citoplazma általános struktúrája	58
A citoplazma határhártyái, a plazmalemma és a tonoplaszt	60
Az endoplazmatikus retikulum	61
A riboszómák	63
A Golgi-apparátus vagy diktiószóma	65
A mitokondriumok	67
A mikrottestek	70
A mikrofilamentumok. A citoplazma áramlása	71
A mikrotubulusok	71
A centriólumok	73
A csillangók és az ostorok	75

A citoplazma vakuólumrendszere	75
A sejtmedv-vakuólum és a sejtmedvanyagok	76
A lizoszómák	81
A szferoszómák	82
A tejnedv	83
A lüktető vakuólumok	83
Biokatalizátorok, enzimek, vitaminok, hormonok	83
A citoplazma zárványai	84
Fehérjezárványok	85
Szénhidrátzárványok	86
Zsír- és olajzárványok	86
Illóolajok, gyanták, balzsamok	87
Kristályzárványok	88
A szintestek (plasztiszok)	90
A kloroplasztiszok	91
A fotoszintetikus organellum ősi típusai	92
A lemezes kloroplasztiszok	93
A gránumos kloroplasztiszok	95
A tilakoid-membránok ultrastruktúrája	99
A kromoplasztiszok	100
A leukoplasztiszok	101
A plasztiszok eredete	102
A plasztiszok zárványai	102
A keményítő (amylum)	103
A zsíros olaj	105
A fehérje	105
A sejtmag	105
A sejtmag általános jellemzése és jelentősége	105
A sejtmag állapotai	108
Az interfázis sejtmag	109
A maghártya	109
A kromatinállomány	109
A nukleolusz	111
A sejtmagmedv	111
Az osztódó vagy kinetikus mag	111

A kromoszómák	111
A kromoszómák kémiai összetétele	112
A kromoszómák fénymikroszkópos struktúrája	113
A kromoszómák szubmikroszkópos struktúrája	116
A politén kromoszómák	116
A kromoszómák individualitása és száma	117
A tulajdonságok átadása. A mutáció	118
A sejtciklus	120
A mitózis	120
A meiózis	126
Az amitózis	131
Az endomitózis	132
A sejtketkezés módjai	132
A sejtfal	134
A sejtfal jelentősége és építőanyagai	134
A sejt osztódása és a sejtlemez kialakulása	135
A plazmodezmoszok	136
A sejtfal növekedése és réteges felépítése	137
A sejtfal vastagodásai	138
A sejtfal elsődleges kémiai alkotói és a sejtfal ultrastruktúrája	144
A sejtfal alapállománya	144
A sejtfal váza	145
A cellulóz sejtfal ultrastruktúrája	145
A sejtfal másodlagos átalakulásai	150
A sejthalál	151

A NÖVÉNYI TÖRZSFEJLŐDÉS ÚTJA AZ EGYSEJTŰTŐL A SOKSEJTŰ TEST KIALAKULÁSÁIG

A növényi törzsfejlődés útja az egysejtűtől a soksejtű test kialakulásáig. A főbb organizációs típusok	155
Protophyta	156
Thallophyta	156
Cormophyta	162
A telomaelmélet	163

A NÖVÉNYEK SZÖVETTANA, HISTOLOGIA

A merisztémák és a differenciálódás folyamatai	169
A merisztémák osztályozása	170

A merisztémák citológiai sajátosságai	173
A differenciálódás	173
A differenciálódás kauzális nézőpontból	174
A differenciálódások módjai és típusai	176
Endomitotikus poliploidia	176
Vakuolizálódás	176
Növekedési differenciálódás	176
Sejtfalvastagodásos differenciálódás	178
A sejtfal anyagaiban bekövetkező változások	180
Egyes sejtfalak eltűnésével, felszívódásával kapcsolatos differenciálódás	180
Sejtközi járatok differenciálódása	180
Idioblasztok differenciálódása	182
A környezeti tényezőkkel összefüggő differenciálódások	182
Egyszerű szövetek differenciálódása	184
A bőrszövetrendszer	184
A) Elsődleges bőrszövetek	185
1. Az epidermisz	185
Gázcserenyílások vagy sztómák	188
Növényi szőrök vagy trichomák	194
2. A rizodermisz	198
B) Másodlagos bőrszövetek	199
1. A periderma	199
2. A héjkéreg	202
3. A sebpara	202
4. A paraszemölcsök	202
A szállítószövet-rendszer	203
1. A xilém (xylem)	205
Az elsődleges xilém	205
A másodlagos xilém	205
A xilém sejtes elemei	207
2. A floém (phloem)	209
Az elsődleges háncs	209
A másodlagos háncs	209
A háncs sejtes elemei	210
3. A szállítónyalábok és típusai	213

Az alapszövet-rendszer	219
1. Parenchimatikus vagy valódi alapszövetek	219
a) Asszimiláló alapszövetek	219
b) Raktározó alapszövetek	220
c) Víztartó alapszövetek	221
d) Átszellőztető alapszövetek	221
2. Mechanikai alapszövetek	223
a) A kollenchima	223
b) A szklerenchima	224
3. Kiválasztó és váladéktartó alapszövetek	231
a) Külső kiválasztású (extracelluláris) berendezések	232
Florális nektáriumok	233
Extrafloralis nektáriumok	234
Ozmofórák	234
Hidatódák	235
b) Belső szekréciós (intracelluláris) berendezések	236
Kiválasztósejtek	236
Oldásos sejtközi járatok	236
Tejcsövek	236

A NÖVÉNYEK SZERVEI, ORGANOGRAPHIA

I. A vegetatív szervek morfológiája	241
1. Az embrió részei és a csíranövény kialakulása	241
A harasztok embriója	241
A magvas növények embriója	242
2. A gyökér morfológiája	247
A gyökércsúcs szöveti felépítése	250
A gyökér szöveti felépítése	251
A gyökér elsődleges kérge	252
A gyökér központi hengere	255
A gyökér hisztogenezise	256
Az oldalgökök képződése	257
A gyökér másodlagos vastagodása	257
Gyökérmódosulások	258
3. A hajtás morfológiája	263

A rügy	263
A vegetatív hajtás tenyészőkúpja	265
A szár elsődleges szöveti felépítése	267
A szár és a levél nyálábainak kapcsolata	270
A nyálábok hosszanti lefutása a szárban	270
A náduszok szöveti felépítése	272
A gyökér- és szárnyalábok csatlakozása	274
A hajtástengely szöveteinek gyarapodása, elsődleges vastagodások	274
A hajtástengely másodlagos vastagodása	277
A kambium	277
A másodlagos vastagodások általános formái	281
Fás egyszikűek vastagodása	283
A fatest szerkezete	283
A tűlevelű fák évgyűrűszerkezete	285
A lombos fák évgyűrűszerkezete	288
A bélsugarak	290
Geszt és szíjács	291
Kemény- és puhafák	292
A fa hasíthatósága, ággörccsök	292
A hánctest	293
A fák mérete és kora	296
Szár- és hajtástípusok	297
Módosult föld feletti hajtások	298
Módosult földbeni hajtások	298
A hajtás élettartama	301
A hajtás filogeneze	302
4. A levél morfológiája	303
A levélkezdemények kialakulása	303
A levélállás szabályai	304
Levél típusok: sziklevelek, allevelek, fellevelek	307
A lomblevél szöveti felépítése	307
Tűlevelek	310
A szállítószövetek fejlődése	311
A levél erezete	312
A levél szilárdítószövelei	316
A levél kiválasztószövelei	316
A levélnyel szöveti felépítése	316
A levélhüvely szöveti felépítése	316
A levél külső morfológiája (levélalap, levélnyel, levéllemez, egyszerű és összetett levél)	318
Eltérő levélalakulások, levélmódosulások	321
Felemáslevelűség vagy heterofillia	321

Egyenlőtlen levelűség vagy anizofília	322
Levélmódosulások	322
A levél filogenezise	324
A lombhullás	324
II. A generatív szervek morfológiája és a növények nemzedékváltakozásos fejlődésmenete	324
Az egysejtűek reprodukzív tevékenysége	325
A nemzedékváltakozások típusai	326
Izomorf nemzedékváltakozás	327
Heteromorf nemzedékváltakozás és a többsejtűek reprodukzív szerveinek néhány típusa	328
A mohák kétszakaszos nemzedékváltakozása	329
A harasztok nemzedékváltakozásos fejlődésmenete	330
Az izospórási harasztok fejlődésmenete	332
A homoiospórási harasztok fejlődésmenete	333
A heterospórási harasztok fejlődésmenete	334
A magvas növények nemzedékváltakozásos kétszakaszos fejlődésmenete	338
A nyitvatermők nemzedékváltakozásos fejlődésmenete	338
A zárvatermők fejlődésmenete	341
A virág morfológiája	341
A virág ontogenezise	342
A virágtakaró	344
A csésze	344
A pártá	345
A lepel	346
Az ivarlevelek tája	346
A porzótáj	346
A porzó anatómiája	346
A portok	347
A pollen	349
A porzók elhelyezkedése és egymással való kapcsolata	352
A pollen gyakorlati jelentősége	354
A termőtáj	356
A termőlevél anatómiája	357
A magház és a magkezdemények	358
A magház helyzete és a placentáció típusai	358
A magkezdemény szerkezete és helyzete	361

A makrogametogenezis	362
Virágképlet és virágdiagram	364
Virágzatok	366
Egyszerű fürtös virágzatok	366
Egyszerű bogas virágzatok	368
Összetett virágzatok	369
A megporzás és a virágbiológia vázlata	370
A megporzás módjai	373
Vízporozta vagy hidrofil növények	373
Szélporozta vagy anemofil növények	374
Rovarporozta vagy entomofil növények	375
A virágok illata és színe	375
A virágok illatanyagai	376
A virágok tarkasága és tagoltsága	376
Virágtípusok	377
A megtermékenyülés folyamata	381
A megtermékenyítés elmaradása, az apomixis formái	384
Az embriófejlődés folyamata és a mag kialakulása	384
A táplálószövet kialakulása	386
A maghép kialakulása	387
A termés fejlődése	389
Egyszerű száraz termések	390
Száraz, felnyíló termések (tüsző, hüvely, becő, tok, szütyő)	390
Száraz, zárt termések (szetermés, kaszattermés, makk, makkocska, aszmag, ikertermés, lependék, ikerlependék)	393
Egyszerű húsos termések (bogyó, paprikatermés, narancstermés, kabak, csonthéjas termés, alma-termés)	394
Csoportos és áltermések (csoportos tüsző, csoportos csonthéjas termés, szamócatermés, csipkebogyó, epertermés, fügetermés, ananásztermés)	397
A termés leválása	397
A magvak és termések elterjesztése	398
A virág filogenezeise	399
A fontosabb növénymorfológiai irodalom	401

AZ ÉLETTÉR ÉS AZ ÉLETMÓD HATÁSA A NÖVÉNY TESTSZERVEZŐDÉSÉRE

1. Alkalmazkodás a vízhez és a hőmérséklethez	406
Vízbe merülten élő növények, hidrofita	406
Vízen úszó növények	407
Mocsárnövények	407
Fán lakó növények, epifita	408
Száraskörnyezeti növények, xerofita	409
Párnanövények	411
Közepes vízellátású növények, mezofita	412
2. Alkalmazkodás a fényviszonyokhoz	412
3. Alkalmazkodás a mechanikai igénybevételekhez	414
4. Alkalmazkodás a szokatlan táplálkozási viszonyokhoz (szaprofitizmus, paraziti- tizmus, szimbiózis, rovarremésztés)	415

NÖVÉNYÉLETTAN, PHYSIOLOGIA

I. A növényélettan bevezető alapkérdései	419
1. A növényélettani kutatás tárgya és tárgykörei	419
2. A növényélettan helye, feladata és kutatási módszerei	420
A növényélettan helye és feladata	420
A növényélettan kutatási módszerei	422
II. A környezet és az életfeltételek hatása a növények életfolyamataira	423
1. Az életfeltételek fogalma és csoportosítása	423
2. Az életfeltételek intenzitása és az optimumgörbe fogalma	425
3. Az életképesség, a lappangó vagy latens élet és a szunnyadó élet vagy anabió- zis	427
4. A kevésbé ismert vagy ismeretlen környezeti tényezők kérdése	427
III. A növények táplálkozási formái és tápláló anyagai	429
1. A növényi energiagazdálkodás alapjai	429
2. A növények táplálkozási formáinak áttekintése	431
A) Autotróf növényi szervezetek	432
Fotoszintetizáló klorofilos növények	432
Fototróf vagy fotoredukáló baktériumok	432
Kemoszintetizáló baktériumok	432
B) Heterotróf növényi szervezetek	434
Szaprofitizmus vagy televénylakó életmód	434
Parazitizmus vagy élősködő életmód	436

Inszektivora vagy rovaremésző növények	436
A szimbiózis vagy együttélés	436
3. A növényeket tápláló anyagok	437
A) A növényi tápláló elemek minőségi hatása	438
A szén, oxigén, hidrogén	439
A nitrogén	440
A foszfor	440
A kén	441
A kálium	441
A kalcium	442
A magnézium	443
A vas	443
A bór	443
A mangán	444
A réz	444
A cink	445
A molibdén	445
Egyéb elemek növényélettani szerepe	445
B) Az elemi tápanyagok mennyiségi- és arányviszonyainak szerepe	445
A vízkultúrák vizsgálatok	446
Az ionantagonizmus kérdése	449
A növényi tápanyagválogatás környezetváltoztató hatása	450
A tápanyagok újrahasznosítása, reutilizációja	450
A vízkultúrák gyakorlati hasznosítása	450
Termesztési kísérletek és egyéb módszerek a növényi táplálékok vizsgálatában	451
Szabadföldi és tenyészedenyes termesztés	451
A fitotronban való nevelés	452
A növényi test kémiai elemzése	452
Izotópos vizsgálatok	454
Az elemi tápanyagok mennyiségi szerepe és a hozadék kérdése	455
A LIEBIG-féle minimumtörvény vagy minimumszabály	455
MITSCHERLING terméshozadék-szabálya	456
C) A tápanyagok visszapótlásának anyagai és alkalmazásuk formái	457
Közvetlenül ható vagy direkt trágyák	457
Közvetetten ható vagy indirekt trágyák	459
A trágyák alkalmazásának formái	460
IV. Disszimiláció (légzés és erjedés)	460
A disszimiláció funkciói	460
A légzés és az erjedés fogalma	462
A légzés erőssége	463

A vonatkoztatási alap kérdése	463
A légzés erőssége és a külső tényezők	464
A légzés erőssége és az élettani kor	465
A légzési szubsztrátumok és a légzési hányados	466
A légzés bevezető szakaszai	468
A mikroorganizmusok erjedéseinek élettana	469
A katabolit represszió	472
Erjedések a magasabb rendű növényekben	472
A pentóz-foszfát-ciklus	474
A citrát-ciklus	475
A zsírsavak légzésbeli felhasználódása és a glikoneogenezis	477
A terminális oxidáció fogalma	479
A légzéslánc és az oxidatív foszforilálás	480
A Pasteur-effektus	482
A mitokondriumok második légzési útja	483
Egyéb enzimek mint terminális oxidázok	485
A szuperoxidgyök és a hidrogén-peroxid keletkezése	486
Szabadgyök-reakciók a szervezetben	487
A szabadgyök-reakciók enzimes szabályozása	490
V. A szén-dioxid asszimilációja	492
Autotrófia, heterotrófia, mixotrófia	492
A fotoszintézis lényege, formáinak csoportosítása	493
A fotoszintézis erőssége és a külső tényezők hatásai	495
Általános megjegyzések	495
A szén-dioxid hatása a fotoszintézis erősségére	495
A fény erősségének hatása a fotoszintézisre	497
A hőmérséklet hatása a fotoszintézis erősségére	499
A fotoszintézis fotokémiai és sötét-reakciói	499
A fotoszintetizáló pigmentek	500
A fotoszintetikus segédpigmentek	503
A pigmentek fotoszintetikus szerepének igazolása	505
A fotoszintetizáló pigmentek színe mint alkalmazkodás	506
A fotoszintetizáló színanyagok helye a sejtben	507
A fotoszintetikus egység	508
A fokozó hatás (Emerson-effektus)	510
A fotoszintetikus elektronszállítás	510

A nem ciklikus fotofoszforilálás	513
A ciklikus fotofoszforilálás	516
A szénhidrátok keletkezése a fotoszintézisben	517
A kloroplasztisz együttműködése más sejtrészekkel	518
Az aminosavak keletkezése a fotoszintézisben	521
A fotorespiráció	522
A hatékony fotoszintézisű növények sajátosságai: a „koszorú-bélyegek” és a „C ₄ -út”	526
A C ₄ -típusú fotoszintézis jelentősége	529
A fotoszintetizáló baktériumok	530
A fotoszintézishez kapcsolódó nitrogénkötés	531
A kemoszintézis lényege és formái	532
A kemoszintézis biokémiája	534
VI. A növények nitrogén-asszimilációja és a nitrogéntartalmú vegyületek anyagcseréje	534
A nitrogén körforgalma és a talaj ásványi nitrogénjének eredete	635
1. A nitrogén körforgalma a természetben	535
2. A talaj ásványi nitrogénjének eredete	536
A növényi mikroorganizmusok nitrogénkötése	537
A <i>Rhizobium</i> -félék kutatásának eredményei	538
A „nif” gén felfedezése és átviteli kísérletei	540
Nitrátok és ammóniumvegyületek asszimilálása	541
Az aminosavak szintézise és anyagcseréje	542
1. Az aminosavak szintézise	542
Az aminocsoport bekerülésének kérdése	543
A transzaminálás és az amidok szerepe	545
2. Az aminosavak anyagcseréje	546
A nukleotidok és nukleinsavak anyagcseréje	548
1. A nukleotidok anyagcseréje	549
2. A nukleinsavak anyagcseréje	550
A nukleinsavak szintézise és lebontódása	551
Nukleinsavak működése növényi sejtoranellumokban	552
A növények fehérje-anyagcseréje	552
1. A fehérjeszintézis általánosnak tartott mechanizmusa	553
A fehérjék bioszintézisének részfolyamatai	553

2. A sejtorganellemek fehérjeszintézise	555
A kloroplasztiszok fehérjeképzése	555
A mitokondriumok és a proteoplasztiszok fehérjeképzése	556
3. A fehérjék lebontódása és a fehérje-turnover a növényi testben	557
Egyéb nitrogéntartalmú nagymolekulák anyagcseréje	558
1. A klorofilok és hemvegyületek	558
2. Az alkaloidok anyagcseréje	559
A fehérjeképzés és az életfolyamatok szabályozódása	561
1. A laktóz-operon-rendszer vagy lac-operon ismertetése	561
2. Az életfolyamatok szabályozásának áttekintése	563
3. Fehérje- és enzimképzést gátló antibiotikumok	567
VII. A növények vízforgalma	567
A víz biológiai funkciói	567
A víz sajátságai	568
A víz mozgásának alaptörvényei	569
A vízpotenciálok	570
A vízgőznyomás jelentősége	570
Vízgőznyomások gázközegben	571
Oldott anyagok hatása a vízgőznyomásra	572
Az ozmotikus potenciál	573
A mátrixpotenciál	576
A termoozmózis problémája	577
Az eredő vízpotenciál	577
A levegő vízpotenciálja	578
A sejt vízviszonyai általában	578
A szöveti feszültség	581
A negatív fali nyomás	582
Plazmolízis	583
Ozmoreguláció	584
A magasabbrendű növények vízforgalmának szakaszai	585
A gyökér mint vízfelvevő szerv	586
A gyökér vízfelvételére ható külső tényezők	588
A talaj vízgazdálkodása	588
A talajhőmérséklet hatása a vízfelvételre	590
A talaj szellőzésének hatása a gyökérzetre	591
A vízszállító pályák ellenállása	591
A farész mint vízszállító	594
Vízszállítás a sejt falban és a plazmában	596
Az endodermisz szerepe a vízforgalomban	596

A transpiráció	598
A transpiráció és az evaporáció fogalma	598
A transpiráció élettani jelentősége	598
A transpiráció típusai	599
A transpiráció fizikai problémái	600
A légrések fizikájának problémái	602
A sztómamozgások csoportosítása	603
Az aktív sztómamozgások típusai és ökofiziológiai jelentőségük	604
A szén-dioxid szerepe az aktív sztómamozgásokban	605
A passzív vízszállítás	606
A kohéziós elmélet	606
Negatív nyomás a vízszállító elemekben	607
A víz kohéziója	608
A vízoszlop megszakadása a szállítóelemekben	609
A gyökérnyomás és funkciói	611
A guttáció	611
A könnyezés	612
A gyökérnyomás magyarázata	613
VIII. Az oldott anyagok mozgása a növényi testben	614
Rövid-, közép- és hosszútávú szállítás	614
A sejt és a sejtrészek anyagfelvétele	615
Passzív és aktív felvétel	615
A passzív szállítás mechanizmusa	616
Aktív felvétel	620
Az elektronszállító hártályak aktív felvétele	620
Az elektront nem szállító hártályak aktív felvétele	622
Sejtbe jutás a felvett anyag kémiai megváltozása közben	623
A sejt anyagfelvételének bonyodalmai	624
A hánrcsész szállító munkája	625
Az asszimilátumok szállításának irányai a hánrcsészben	625
Az asszimilátumszállító pályák szerkezete	626
A rostacsó szállította anyagok	629
A rostacsóvegekben folyó szállítás mechanizmusa	630
IX. A növekedés és fejlődés élettana	631
A növekedésről és fejlődésről általában	631
1. A növekedés és fejlődés fogalma	631
2. Az egyedfejlődés és törzsfeljlődés viszonya	633

3. A növekedés lefolyása, mérése és tényezői	633
Kettős növekedési görbe	635
A hajtásos növények növekedése	636
A növekedés sebessége és nagyperiódusa	638
A növekedés mérésének egyéb módjai	639
A növekedés szakasz-specifikus jellege	641
4. A növényi test növekedésének főbb típusai	643
Az egyedi fejlődés szakaszossága, a növekedés és differenciálódás viszonya	645
1. Szakaszosság az egyedi fejlődésben	645
2. A növekedés és a differenciálódás viszonya	646
A növekedést és fejlődést szabályozó növényi hormonok és egyéb anyagok	648
1. Az auxinok	649
Az auxinok megismerése	649
Az auxinok kémiai csoportosítása	651
Az auxin (IES) anyagcseréje és szállítása	652
Az auxin élettani hatásai	656
2. A gibberellinek	658
A gibberellinek megismerése	658
A gibberellinek hatásmechanizmusa	659
A gibberellinsav génaktiváló szerepe	660
3. A citokininek	664
4. Az etilén hatása	666
5. Az abszcizinsav vagy dormin	667
6. Vitamintermészetű és egyéb serkentő anyagok	668
Vitamintermészetű anyagok	668
Egyéb serkentő anyagok	669
7. Serkentés és gátlás a szabályozásban	669
8. Gyakorlatilag is fontos szintetikus szabályozó anyagok	671
Szintetikus szabályozó anyagok és hatásaik	671
Gyomtalanító anyagok vagy herbicidek	672
A fejlődés alapjelenségei	674
1. Differenciálódás és dedifferenciálódás	674
A differenciálódás	674
A dedifferenciálódás	679
2. A polaritás vagy sarkosság	679
A polaritás megnyilvánulási formái	679
A polaritás indukálása és oka	680

3. A korreláció	683
Az apikális vagy csúcsi dominancia	684
Az abszcisszió vagy leválasztás	686
A hajtásrendszer szövet- és gyökérbéltető szerepe	687
A korreláció egyéb formái	689
4. A regeneráció	690
A regeneráció fogalma és ismertebb jelenségei	690
A növényi szerv- és szövettényésztés története	692
A növényi szövettényésztés feltételei	693
A növényi szerv- és szövettényésztés eredményei	694
A növényi sejttényésztés eredményei	694
A sejt és szövettényésztés jelentősége	696
A regeneráció egyéb sejtteni vonatkozásai	698
5. A tofizis	700
A fejlődési folyamat főbb szakaszainak áttekintése	701
1. A növények életciklusa és élettartama	701
2. Az öregedés és az életkor ciklikusságának elmélete	702
Az öregedés	702
Az életkor ciklikusságának elmélete	703
A növényi nyugalom élettana	704
1. A nyugalmi állapot fogalma és formái	704
2. A hajtások nyugalmi jelenségei	705
A lombohullás	705
A rügyek nyugvó, szunnyadó állapota	706
3. A magvak nyugalmi jelenségei	709
A magnyugalom típusai	710
A csírázás	711
1. A csírázás főbb formái és feltételei	711
2. A tápanyagok mozgósítása a csírázás számára	713
3. A csírázási energia és csírázási százalék, a csírázóképesseg időtartama	714
A vegetatív fejlődés és a környezeti tényezők szerepe	715
1. A vegetatív fejlődés fogalma	715
2. A fény szerepe a növekedésben és vegetatív fejlődésben	716
Az etiolálás vagy nyurgulás	716
A fitokróm fotomorfofenetikus szerepe	720
3. A hőmérséklet szerepe a vegetatív fejlődésben	722
4. A nedvesség és a kémiai környezet szerepe a fejlődésben	724
5. Az ionizációs környezet élettani szerepe	725
6. A növények egymásra gyakorolt hatása	726

A virágzás és termésképzés mint a fejlődés reprodukív fázisai	729
1. A vernalizáció vagy jarovizáció stádiuma	730
2. A fotoperiodikus stádium vagy fotoperiodizmus	732
A fotoperiodikus inger felfogásának helye	735
A fotoperiodizmus időproblémái	737
A fotoperiodikus érzékenység belső ritmusa	738
A növények belső napszakos vagy cirkadián ritmusa	739
A fotoperiodizmus hormonális mechanizmusa	740
3. A fejlődés egyéb stádiumai és fázisai	743
A megporzási és megtermékenyítési fázis élettana	744
Az embrió-, mag- és termésképzés fázisainak élettana	745
X. A növények mozgásai	748
A növényi mozgásokról általában	748
A tropizmusok	750
A fototropizmus típusai	750
Ingerélettani alapfogalmak a fototropizmussal kapcsolatban	752
Az első pozitív görbület mechanizmusa	753
A geotropizmus típusai	754
A geotropizmus tanulmányozása klinosztát és centrifuga segítségével	755
A geotropizmus mechanizmusa	756
Kemotropizmus	758
Egyéb tropizmusok	759
Nasztias mozgások	759
A nasztia fogalma	759
Termonasztia	759
Fotonasztia	760
Szeizmonasztia	760
A kacsok tigonasztíája és tigmotropizmusa	762
Kemonasztia	763
Autonóm mozgások	763
Higroszkópos mozgások	765
Kohéziós mozgások	766
Explóziós lövő mozgások	767
Mutató	769